

Poznań, dn. 16.05.2024

dr hab. Henryk Kasperczak
Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu
Dziedzina: sztuka
Dyscyplina: sztuki muzyczne

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Anny Krzysztofik-Buczyńskiej w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne

Zleceniodawca opinii

Zlecenie zostało podjęte w związku z uchwałą nr 236/2023 Senatu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 18.12.2023, działającej na podstawie art. 221 ust. 5 w zw. Z art. 178 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w zw. z §20 ust. 1 *Procedury dotyczącej czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego*, dotyczącą powołania mojej osoby jako recenzenta komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Anny Krzysztofik-Buczyńskiej.

Do nadesłanego mi pisma z Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku została dołączona dokumentacja w formie elektronicznej, a także płyta CD zawierająca wskazane przez Habilitantkę dzieło artystyczne.

Dane o wykształceniu i zatrudnieniu Habilitantki

Pani Anna Krzysztofik-Buczyńska rozpoczęła edukację muzyczną w klasie fortepianu u swojej mamy Haliny Gackiej-Krzysztofik w Państwowej Szkole Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowskich Górach. Kolejnym etapem była edukacja w Państwowej Szkole Muzycznej Stopnia Podstawowego i Licealnego im. Fryderyka Chopina w Bytomiu w klasie fortepianu Marii Zegalskiej.

Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska jest absolwentką Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie Filia w Białymstoku w klasie prof. Jana Kadłubskiego. Ukończyła z wyróżnieniem jednolite studia magisterskie (2001) oraz studia podyplomowe (2002) w zakresie pedagogiki instrumentalnej – gra na fortepianie. W 2008 roku ukończyła z wyróżnieniem jednolite studia magisterskie w specjalności gry na klawesynie w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie Filia w Białymstoku w klasie prof. Lilianny Stawarz.

W roku 2015 uzyskała stopień Doktora Sztuk Muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka nadany uchwałą Rady Wydziału Fortepianu,

Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, w dniu 24 czerwca 2015 roku. Tytuł rozprawy doktorskiej:
Między fortepianem a klawesynem - różnice w interpretacji na podstawie wybranych utworów.

Od roku 2001 Habilitantka datuje rozpoczęcie zatrudnienia w jednostkach naukowych i artystycznych:

2001 – 2012, pracowała jako nauczyciel fortepianu w Prywatnej Szkole Muzycznej I st. nr 3 w Białymstoku.

2003 – 2012, zatrudniana na stanowisku wykładowcy Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku.

Od 2012 roku pracuje na etacie wykładowcy, a na stanowisku adiunkta od 2015 roku, na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki.

Od 2011 roku otrzymała zatrudnienie w Operze i Filharmonii Podlaskiej – Europejskim Centrum Sztuki im. Stanisława Moniuszki w Białymstoku, na stanowisku: muzyk orkiestrowy, I głos pianista-klawesynista.

Ocena autoreferatu

W autoreferacie Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska zawarła informacje o uzyskanym stopniu naukowym i o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych i artystycznych. Następnie jako szczególne osiągnięcie naukowo-artystyczne podlegające ocenie w postępowaniu habilitacyjnym zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska wskazała płytę CD: *TOMASZ KAMIENIAK - UTWORY NA KLAWESYN.*

Omówienie osiągnięcia artystycznego przez Habilitantkę stanowi istotną część autoreferatu, w którym zawiera informacje o kompozytorze, przyczynie wyboru dzieła i opisie pracy nad wykonaniem i nagraniem kompozycji.

W dalszej części autoreferatu opisuje przebieg kariery zawodowej i aktywności naukowej i artystycznej. Całość wieńczy osobista refleksja Habilitantki o potrzebie łączenia pracy dydaktycznej i artystycznej co w jej odczuciu jest niezbędne do harmonijnego rozwoju muzyka.

Autoreferat od strony formalnej sporządzony jest prawidłowo i starannie.

Ocena dorobku naukowego i dydaktycznego

Dorobek naukowy i dydaktyczny Pani dr Anny Krzysztofik-Buczyńskiej w okresie po uzyskaniu stopnia doktora sztuki przedstawia się następująco:

Jest autorką dwóch artykułów naukowych, które ukażą się w ramach Wydawnictwa Chopin University Press:

1. *Podporządkowanie z zachowaniem indywidualizmu czyli AKOMPANIATOREM BYĆ i więcej nic...*
2. *Opowieść o muzyce dworu hiszpańskiego XVII i XVIII wieku*

Habilitantka wygłosiła dwa wykłady w uczelniach wyższych i była współwykonawcą w dwóch wykładach odbywających się w uczelniach wyższych. W ramach Koła Muzyki Dawnej odbyła 10 spotkań ze studentami o tematyce związanej z zagadnieniami wykonawczymi muzyki dawnej. Prowadziła również seminaria dla uczniów i nauczycieli klas fortepianu i organów w Państwowych Szkołach Muzycznych I i II st.

Podnosząc swoje kwalifikacje brała udział w konferencjach i sesjach naukowych. W pracy ze studentami Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska była promotorem 4 prac licencjackich i jednej magisterskiej. Przygotowała studentkę do konkursu klawesynowego a sześciu studentów do recitali klawesynowych.

Od roku 2021 jest konsultantem przy Centrum Edukacji Artystycznej.

Ocena dorobku artystycznego

Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska otrzymała dwie nagrody:

- Nagroda Rektora II stopnia
- Nagroda Jubileuszowa Opery i Filharmonii Podlaskiej

Wykaz dorobku artystycznego Pani dr Anny Krzysztofik-Buczyńskiej po uzyskaniu stopnia doktora sztuki został obszernie udokumentowany w formacie pdf w załączonych plikach cyfrowych. Habilitantka wykonała 11 solowych koncertów na klawesynie i klawikordzie. Uczestniczyła w 37 koncertach kameralnych w których realizowała partię basso continuo na klawesynie, szpincie i pozytywie. W ramach działalności koncertowej na klawesynie brała udział w 4 koncertach muzyki współczesnej w repertuarze obejmującym również wykonania premierowe.

Na stałe współpracując z Orkiestrą Symfoniczną Opery i Filharmonii Podlaskiej wykonała 11 koncertów na klawesynie, pozytywie i organach, niejednokrotnie realizując partię basso continuo. W zakresie tej współpracy z orkiestrą symfoniczną brała udział w licznych przedstawieniach operowych realizując partię basso continuo będąc również korepetytorem dla wykonawców wokalnych. Poza nurtem historycznym w dorobku artystycznym Habilitantki należy zwrócić uwagę na bogatą dokumentację obejmującą repertuar romantyczny i współczesny wykonywany na fortepianie i czeleście.

W dorobku fonograficznym Pani dr Anny Krzysztofik-Buczyńskiej widnieją trzy nagrania zrealizowane na nośnikach CD i trzy realizacje video nagrań filmów muzycznych.

Ocena dołączonego dzieła artystycznego

Jako szczególne osiągnięcie naukowo-artystyczne Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska wskazała płytę CD:

TOMASZ KAMIENIAK - UTWORY NA KLAWESYN

KONCERT NA KLAWESYN I ORKIESTRĘ SMYCZKOWĄ op. 78 (2021/2022)

cz.I *Ardito*

cz.II *Moderato*

cz.III *Allegro marcato*

Anna Krzysztofik-Buczyńska - klawesyn

Mirosław Jacek Błaszczyk - dyrygent

Orkiestra Opery i Filharmonii Podlaskiej - Europejskiego Centrum Sztuki im.
St. Moniuszki w Białymstoku

SZEŚĆ POWAŻNYCH UTWORÓW NA KLAWESYN LUB FORTEPIAN op. 47

(2011 rev.2021)

1. *Etiuda - Quasi Alkan*

2. *Elegia*

3. *Scherzo*

4. *Trauermarsch*

5. *Chorał*

6. *Postludium. Kiedy myśli stają się nieznośne.*

Anna Krzysztofik-Buczyńska – klawesyn

SIEDEM BAGATELI NA KLAWESYN op. 70 (2019)

1. *Lento di antico*

2. *Andante monotamente*

3. *Deciso e spigoloso*

4. *Andante*

5. *Tempo di marcia*

6. *Andante cantabile*

7. *Vivace*

Anna Krzysztofik-Buczyńska – klawesyn

**ANIOLY KOLORÓW NA CHÓR ŻEŃSKI I KLAWESYN
LUB FORTEPIAN LUB HARFĘ op. 80 (2022) DO SŁÓW WIERSZA
ZBIGNIEWA STRYJA**

Anna Krzysztofik-Buczyńska - klawesyn

Międzyszkolny Chór Żeński przy III LO im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku
pod dyrekcją prof. Anny Olszewskiej

Nagranie live prawykonania **Koncertu na klawesyn i orkiestrę smyczkową** zrealizowano 1 kwietnia 2022 roku w Sali Koncertowej Opery i Filharmonii Podlaskiej - Europejskiego Centrum Sztuki im. St. Moniuszki w Białymstoku na klawesynie firmy Neupert model Blanchet o dyspozycji 8', 8', 4', L.

Nagrania **Siedmiu Bagateli na klawesyn i Sześciu poważnych utworów na klawesyn lub fortepian** zrealizowano w maju 2022 roku w Operze i Filharmonii Podlaskiej – Europejskim Centrum Sztuki im. St. Moniuszki w Białymstoku na klawesynie firmy Neupert model Blancheto dyspozycji 8', 8', 4', L.

Nagranie **Aniolów kolorów na chór żeński i klawesyn** zrealizowano w czerwcu 2022 roku w Operze i Filharmonii Podlaskiej - Europejskim Centrum Sztuki im. St. Moniuszki w Białymstoku na klawesynie firmy Wittmayer model Ruckers o dyspozycji 8', 4', L, wyposażonym w naturalne ptasie plektra.

Reżyser nagrania i mastering - Grzegorz Falkowski i Amadeusz Buczyński
Strojenie instrumentów – Amadeusz Buczyński

W świecie rozproszonej twórczości na internetowych platformach muzycznych chęć poświęcenia uwagi wyłącznie jednemu kompozytorowi przy realizacji nagrania CD jest godna odnotowania. Dodatkowo dwie kompozycje powstały na zamówienie samej artystki. Pragnę dodać, że *Koncert na klawesyn i orkiestrę smyczkową* został zrealizowany jako nagranie live, zarazem ukazujące możliwości wykonawcze artystki w warunkach koncertowych.

6 poważnych utworów na klawesyn lub fortepian jest cyklem ciekawym, głębokim, świetnie zrealizowanym przez artystkę. Na uwagę zasługuje wkład artystki w poszukiwanie właściwych dla poszczególnych miniatur temp, co w zdecydowanej większości działa na ich korzyść, zwłaszcza w przypadku Elegii czy Marsza żałobnego. Pierwsza miniatura – *Etiuda quasi Alkan*, nasuwająca skojarzenia z bardzo lubianą przez kompozytorów w literaturze fortepianowej XX w. formą *moto perpetuo*, determinuje tempo jako środek wyrazu. Wykonanie artystki wydaje się nieco zachowawcze. Zwłaszcza, że sama forma charakteryzująca się przede wszystkim bardzo szybkim tempem, silną ostinatową motoryką, które stanowią popis błyskotliwej wirtuozerii, zwiewności i dynamizmu. Podkreśla to jeszcze podtytuł „quasi Alkan” – nawiązujący do

twórczości francuskiego kompozytora i pianisty Charlesa Valentina Alkana – mistrza wirtuozowskiej etiudy fortepianowej, co pozostawia mały niedosyt w wydobywaniu błyskotliwego rozmachu wirtuozerii artystki. Wątpliwa dla przebiegu formalnego całego cyklu jest również mocna modyfikacja tempa w części piątej *Chorale*, która umieszczona jest pomiędzy melancholijnym, wolniejszym *Marszem żałobnym* i skomplikowaną wyrazowo ostatnią częścią *Postludium*, również wykonaną znacznie wolniej od pierwotnego zapisu kompozytora. Sama miniatura *Chorale* traci swój śpiewny, skupiony charakter nader powstrzymanym tempem, przez co również końcowa część całej formy traci odrobinę harmonijny, naturalny przebieg i wyraz. Całość stanowi jednak dowód artystycznej wyobraźni wykonawczynie ujętej w przekonujące dzieło.

Dygresja pianistyczna:

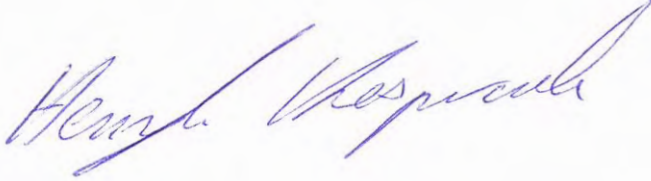
Ciekawą perspektywą dla bogactwa artystycznego całego cyklu byłoby jego wykonanie na fortepianie. Chociaż w swoim klawesynowym wykonawstwie artystka wykorzystuje pełnię możliwości swojego instrumentu, utrzymując napięcie gasnących harmonii, wypełnia czas muzyczny, trudno oprzeć się wrażeniu, iż można jeszcze poszerzyć bogactwo artystyczne zarejestrowanych na płycie utworów. Chociażby sięgając po jeszcze bardziej konkretne środki wyrazu, o znaczenie szerszej skali możliwości, których klawesyn w istocie swojej konstrukcji mechanicznej jest pozbawiony, w przeciwieństwie do możliwości jakie daje wykonawcy fortepian. Wykonanie kompozycji na fortepianie mogłoby nadać kompozycji większej plastyczności, monumentalnego wrażenia dzięki wyraźnie zróżnicowanym planom, ciekawego wprowadzania myśli tematycznych dzięki szerokim możliwościom różnicowania barwowego, kolorystycznego i wolumenowego dźwięku fortepianu, przy dodatkowych możliwościach nasycania dźwięku alikwotami przy użyciu pedałów fortepianowych. Ale skoro twórca zadedykował kompozycję klawesynistce i w pierwszej kolejności dedykuje utwór do wykonania na klawesynie, Pani dr Anna Krzysztofik-Buczyńska znakomicie wydobywa z niego wszystko co jest możliwe. Co dotyczy również zarejestrowanych na płycie, na wyraźną prośbę kompozytora, *Bagateli na klawesyn*. Stanowią one zgodnie z opisem Habilitantki urokliwe drobiazgi, momenty muzyczne współczesnej literatury klawesynowej, których prostotę i lekkość artystka świetnie uchwyciła.

Konkluzja

Sylwetka artystki, różne formy działalności, współpraca ze znamienitymi artystami, orkiestrami i instytucjami dają poczucie rozmachu artystycznego zasługującego w pełni na habilitację. Znakomicie zinterpretowany i wykonany koncert na klawesyn i orkiestrę smyczkową przy jednoczesnym nagraniu live ukazuje kunszt artystki. Na uznanie zasługują różne formy działalności artystycznej wykonawczynie. Współpraca z różnorodnymi instytucjami kultury, która rodzi w Habilitantce potrzeby wyrażania artystycznego, dla zaspokojenia

których powstają nowe utwory na zamówienie artystki. A czym kompozytor raczy nas zaskoczyć nigdy nie da się przewidzieć, jednak chęć zamawiania dzieł, działalność sceniczna jak i pogłębione potrzeby duchowe, emocjonalne i wyrazowe wykonawczyni, operującej nie tylko dźwiękiem, ale i słowem są niepodważalne. Zatem osiągnięcia artystyczne oraz dorobek Habilitantki spełnia wymagania ustawy.

Popieram wniosek o nadanie Pani dr Annie Krzysztofik-Buczyńskiej stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Henryk Kasperczak

